

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ (ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРІЇ, МЕДИЦИНИ ТА
БІОТЕХНОЛОГІЙ С. З. ГЖИЦЬКОГО

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВИЙ ЦЕНТР ДИДАКТИКИ МЕНЕДЖМЕНТ-ОСВІТИ»

МАТЕРІАЛИ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: СУЧАСНИЙ
СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»

16 квітня 2026 року

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТРЕСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
Державний біотехнологічний університет
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Харківська обласна громадська організація
«Науковий центр дидактики менеджмент-освіти»

МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: СУЧАСНИЙ
СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»

16 квітня 2026 року

Харків
2026

УДК 342.7:321.231.14
П69

Редакційна колегія:

Михайлов В. М., доктор технічних наук, професор; **Серік М. Л.**, кандидат технічних наук, доцент; **Москаленко О. В.**, доктор юридичних наук, професор; **Дуюнова Т. В.**, доктор економічних наук, кандидат юридичних наук, професор; **Коваленко О. О.**, доктор юридичних наук, професор; **Грещук Г. І.**, доктор економічних наук, доцент; **Шерстюк С. В.**, кандидат економічних наук, доцент; **Нагаєв В. М.**, доктор педагогічних наук, професор; **Ковач О.В.**, кандидат юридичних наук; **Ковач Д. Л.**, кандидат юридичних наук, доцент.

П 69

Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту [Електронне видання]: матеріали III всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 квітня 2026 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2026. – 440 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

ISBN 978-617-8742-05-8

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на III всеукраїнську науково-практичну конференцію «Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту», яка відбулась у Державному біотехнологічному університеті 16 квітня 2026 року.

Матеріали подані в авторській редакції. Автори тез несуть повну відповідальність за достовірність інформації, що в них висвітлюється, а також за відповідність матеріалів нормам законодавства, моралі та етики.

УДК 342.7:321.231.14

ISBN 978-617-8742-05-8

© Колектив авторів, 2026.

ЗМІСТ

ПРОГРАМА.....	15
ПЕРЕДМОВА.....	22
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО.....	24

СЕКЦІЯ 1. ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ В ІСТОРИЧНОМУ ВИМІРІ

БЕЛОКОНЕВА О. О.

ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	25
--	----

ВОРОНЯНСЬКИЙ О. В.

ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВА В КОНТЕКСТІ ДИНАМІКИ ЗМІНЮВАНOSTІ СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН.....	29
---	----

HLADKY V. V.

THE ARCHAIC AND EARLY STATE STAGE IN THE FORMATION OF IDEAS ABOUT SEXUAL FREEDOM.....	34
---	----

КОЛЕСНИК Т. М.

ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ В ІСТОРИЧНОМУ ВИМІРІ: СТАНОВЛЕННЯ, ЕВОЛЮЦІЯ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	36
---	----

ПАРХОМЕНКО Р. Р.

РОЛЬ РЕГІОНАЛЬНИХ АКТОРІВ У ФОРМУВАННІ НОВОГО СВІТОВОГО ПОРЯДКУ.....	40
--	----

СУБОТА Д. С.

ІСТОРИЧНИЙ АНАЛІЗ ОБМЕЖЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В ПЕРІОДИ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ДОСВІД ХХ СТОЛІТТЯ.....	44
---	----

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

БРУЛЕВИЧ В. В.

ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	47
--	----

ВОЛИК Д. С.

ГУМАНІЗМ ЯК ПРИНЦИП ЛОКАЛЬНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ..... 50

ГОЛОВАНЬ Т. Г.

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВЕ ОСМИСЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ..... 53

ГОРЯЙНОВА Є. С.

ФУНКЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЛАНСУ МІЖ ВОЄННОЮ НЕОБХІДНІСТЮ ТА ГУМАННІСТЮ В СУЧАСНИХ КОНФЛІКТАХ..... 56

ГУДИМКА А. М.

БАЛАНС МІЖ ПУБЛІЧНИМ ІНТЕРЕСОМ ТА ОСНОВОПОЛОЖНИМИ СВОБОДАМИ: ЕВОЛЮЦІЯ ПІДХОДІВ КСУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ..... 59

ДЕЖУРНА С. О.

ГАРАНТІЇ ПОЄДНАННЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СІМЕЙНИХ ОBOB'ЯЗКІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ..... 63

ДОМБРОВСЬКА О. В.

СПРАВИ УКРАЇНА ПРОТИ РОСІЇ У ПРАКТИЦІ ЄСПЛ: НОВІ ПІДХОДИ ДО ЮРИСДИКЦІЇ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ..... 66

ДОНЧЕНКО О. П.

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ СВОБОДИ ТА ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СУЧАСНОМУ ПРАВОВАХІСНОМУ ДИСКУРСІ..... 70

КЕЛЬМАН М., КЕЛЬМАН Р.

ПРАВА ЛЮДИНИ І ПРАВО ЯК ЯВИЩА ОДНІЄЇ СУТНОСТІ. ЧИ МОЖНА ЦЕ СКАЗАТИ ПРО ДЕРЖАВУ? 74

КОВАЧ Д. Л.

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ЕКОЦИДУ ТА ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД 77

КОВАЧ О. В.

ПРАВО ЛЮДИНИ НА ІНФОРМАЦІЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВИХ ВИКЛИКІВ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА 82

КОХАН Є. М.

БІОТЕХНОЛОГІЇ ТА ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК, МЕЖІ ТА ГАРАНТІЇ ДОТРИМАННЯ 87

КУРМАН Т. В.

ЩОДО ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ГАРАНТІЙ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ПРОДОВОЛЬСТВО 89

МЕЛЬНИК М. В.

ЧИННИКИ ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РІВЕНЬ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ ПРОФЕСІЇ ПРОКУРОРА 92

МЕЛЬНИК К. Ю.

ДО ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНКУРС НА ПОСАДУ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО» 96

МИРОНЮК О. І.

ПОСТМОРТАЛЬНА РЕПРОДУКЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ 99

МОГІЛЕВСЬКИЙ Л. В.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ТРУДОВОГО ПРАВА В УМОВАХ ВІЙНИ..... 104

МОЗОЛЮК-БОДНАР Л. М.

НАЦІОНАЛЬНА САМОСВІДОМІСТЬ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ ПРАВ ЛЮДИНИ 107

МОІСЕЄВА Н. І.

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ПРАВА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ 111

ОЛІЙНИК У. М.

ПРАВОВА ПРИРОДА ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВ ЛЮДИНИ 115

ПАЛАМАРЧУК А. І.

ПРАВО ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ 118

ПАШКО М. В.

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ПІДГОТОВКУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ» 120

ПЛЕСКУН О. В., КАПІОНКІНА Т. Ю.

ПІДСТАВИ ВІДМОВИ У ПРИЗНАЧЕННІ ЖИТЛОВОЇ СУБСИДІЇ:
АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ 123

СВИНАРЬОВА Д. С.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В ІНТЕРНЕТІ: НЕОБХІДНІСТЬ
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ 127

СЛИВКА Б. С.

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ НООСФЕРНО ОРІЄНТОВАНОЇ
ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЯК СИНЕРГЕТИЧНОГО ПРОСТОРУ
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ДУХОВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ОСОБИСТОСТІ У СФЕРІ СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ 129

ТІХОНОВ А. М.

ДИПЛОМ БЕЗ КОРДОНІВ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ 133

ХИЖНЯК О. О.

СВОБОДА ВИРАЖЕННЯ ПОГЛЯДІВ VS БОРОТЬБА З
ДЕЗІНФОРМАЦІЄЮ: КОНСТИТУЦІЙНІ КРИТЕРІЇ ДОПУСТИМИХ
ОБМЕЖЕНЬ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ 137

СЕКЦІЯ 3. ОРГАНИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ У МЕХАНІЗМІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В. В.

КОНЦЕПЦІЯ НЕЙРОРОЗМАЇТТЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ І ПРОБАЦІЇ
УКРАЇНИ..... 142

КРАЙНІЙ П. І.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІВ
ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ІЗРАЇЛЮ В ПЕРІОД ДІЇ СПЕЦІАЛЬНИХ
ПРАВОВИХ

РЕЖИМІВ..... 144

МОГІЛЕВСЬКА Л. Г.

ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ МЕТОДУ ПЕРЕКОНАННЯ В КОНТЕКСТІ
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВ І СВОБОД ДИТИНИ 148

МІНЕНКО С. І.

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ ВИМІР ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ
ВЛАДИ ЯК УМОВА РЕАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ
ЛЮДИНИ..... 151

ОСТАПЕНКО Ю. І.

РОЛЬ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК
ВАЖЕЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ДОСТАТНІЙ
ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ 155

РУДАНЕЦЬКА О. С., ПАВЛІВ-САМОЇЛ Н. П.

ЕТИЧНІ ТА ТРУДОВІ СТАНДАРТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ
ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ
ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ 161

СЕКЦІЯ 4. РОЛЬ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

ДУЮНОВА Т. В.

ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА
ЩОДО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ У СУЧАСНИХ
ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ 166

ЗІГАНШИН А. І.

ЩОДО УТОЧНЕННЯ СУТНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ГАРАНТІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ 169

КУШНІР Р. С.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРОФСПІЛКАМИ В
ГОСПОДАРСЬКИХ СУДАХ УКРАЇНИ 172

ШЕРСТЮК С. В.

ІНСТИТУЦІЙНІ ФОРМИ ЗДІЙСНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ
ЗА СУДОВОЮ ГІЛКОЮ ВЛАДИ 177

СЕКЦІЯ 5. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

БЄЛІК А. А.

МІЖНАРОДНІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ: СУЧАСНІ
ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ 181

БІРЮКОВА Д. Д., ФІЛЯНІНА Л. А.	
ЕВОЛЮЦІЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ МАСШТАБНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	185
ГОЛУБ М. В.	
УПРАВЛІННЯ З ПИТАНЬ ДОПОМОГИ У ПОВЕРНЕННІ-ВАЖЛИВА СКЛАДОВА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (НА ПРИКЛАДІ ФРН)	189
ГОРДЕНКО А. С.	
ХАРТІЯ ОСНОВНИХ ПРАВ ЄС В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ І УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОВОМУ ПРОСТОРІ	193
ДІДУХ Х. В.	
РОЛЬ КОМІСІЇ ООН З РОЗСЛІДУВАНЬ У ФІКСАЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	196
КІРІЯК О.	
CIVIL LAW ASPECTS OF THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INTERNATIONAL EXPERIENCE	199
КЛЄРІНІ Г. В.	
ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ПАСАЖИРІВ ТА ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ У ТРАНСПОРТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....	202
КОЖУШКО О. О.	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ	205
КРОПИВНИЦЬКА І. Р., КІРІЯК О. В.	
ЕТИЧНІ ТА ЮРИДИЧНІ ВИКЛИКИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЕВТАНАЗІЇ: ДОСВІД КРАЇН ЄС ТА ПРАКТИКА ЄСПЛ	208
МЕДВЕДЄВА К. Ю.	
ЗАХИСТ ПРАВ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: ВЗАЄМОДІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ТА СТАНДАРТІВ РАДИ ЄВРОПИ.....	212
МУЗИКА Я. І.	
ІНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ ПАРИЗЬКОГО КЛУБУ КРЕДИТОРІВ	215

ПОТИЛЬЧАК О. В.

САНКЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ..... 219

ПРОКОПЕНКО Д. А.

ЦИВІЛЬНЕ НАСЕЛЕННЯ У ЗОНІ РИЗИКУ: МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО В УМОВАХ СУЧАСНИХ КОНФЛІКТІВ..... 225

ПШЕНИЧКО А. А.

ДО ПИТАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ..... 228

СОЛОПИХІНА Н. А.

ЗВИЧАЄВЕ МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО: КОДИФІКАЦІЯ ТА ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ 231

ТЕРЛЮК І. Я.

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЄС ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ..... 235

УНГУРЯН А. В.

ЕФЕКТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ..... 238

ШЕРШЕНЬ В. Р., КАНЦІР В. С.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ У МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРАХ ТА ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ..... 241

СЕКЦІЯ 6. ЗАХИСТ ПРАВ, СВОБОД І БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

АМЕЛІЧЕВА Л. П.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ, ПРАВО НА ОБ'ЄДНАННЯ ТА КОЛЕКТИВНІ ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ..... 246

БАРАБАШ О., АФТАНАСІВ В.

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СИСТЕМАХ ОПЕРАТИВНОГО ПЛАНУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ЕВАКУАЦІЇ: ПРОГНОЗУВАННЯ МЕДИЧНИХ РИЗИКІВ, УПРАВЛІННЯ ЕВАКУАЦІЙНИМ КОРИДОРОМ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТАНДАРТІВ НАТО І ЄС..... 252

ВАРИПАЄВ О. М., МІНОСЯН А. С.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ..... 257

ВОЛОДЬКО І. М.	
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ.....	261
ГРИШИНА Ю. М.	
ЦИФРОВИЙ КОНТРОЛЬ ПРАЦІВНИКІВ І МЕЖІ ВТРУЧАННЯ РОБОТОДАВЦЯ У ПРИВАТНЕ ЖИТТЯ.....	265
ДЕМІДОВА А. Б.	
ЦИФРОВА БЕЗПЕКА ДІТЕЙ ЯК СКЛADOVA ЗАХИСТУ ПРАВ У ГЛОБАЛЬНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ.....	269
КАНТЕМІР О. М.	
ЗАХИСТ ПРАВА НА ПРИВАТНІСТЬ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА.....	273
КОВАЛЬ В. М.	
ЦИФРОВІ ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ ПРИВАТНОСТІ, ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ.....	276
КУЗИК А. Р., КІРІЯК О. В.	
БАЛАНС МІЖ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА ПРАВОМ НА ПРИВАТНІСТЬ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: СТАНДАРТИ ЄСПЛ ТА ПІДХОДИ GDPR У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	280
ЛИСЮК А. М.	
ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ПОТЕРПІЛИХ І СВІДКІВ У МАТЕРІАЛАХ ЕЛЕКТРОННОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	283
П'ЯНОВ С. В.	
КОРПОРАТИВНІ ПРАВА ЯК СКЛADOVA СИСТЕМИ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОНДОВОГО РИНКУ.....	286
СОКРОВОЛЬСЬКА Н. В.	
ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	289
ШЕРСТЮК К. Д.	
ЗАХИСТ ВИБОРЧИХ ПРАВ ГРОМАДЯН У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ: БЕЗПЕКОВІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ Е- ГОЛОСУВАННЯ.....	293
ШТЕЙН О. І.	
ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВА НА ПРИВАТНІСТЬ У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	297

ЯВОРСЬКА Є. А.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СУБ'ЄКТ ЧИ ІНСТРУМЕНТ У ТРУДОВИХ
ВІДНОСИНАХ..... 300

СЕКЦІЯ 7. ЗАХИСТ ПРАВ НАЙБІЛЬШ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

ГРЕКУЛ-КОВАЛИК Т. А., ТОРОНЧУК І. Ж.

ЗАХИСТ ПРАВ ВПО НА БУКОВИНІ: МЕДІАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
РЕГІОНАЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА ОМБУДСМАНА
УКРАЇНИ..... 304

КАПІТАН О. І.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ПІД ЧАС
ЕВАКУАЦІЇ ТА В МІСЦЯХ ТИМЧАСОВОГО
ПОСЕЛЕННЯ..... 307

КОНДРАТ'ЄВА Л. А.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ
ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА..... 310

МАРТИНЕНКО А. М.

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ТА ЧЛЕНІВ
ЇХНІХ СІМЕЙ В УКРАЇНІ..... 313

ПИЖОВА М. О.

ПРАВА ЛЮДИНИ У СПОРТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ПРАВО НА
БЕЗПЕЧНУ, НЕДИСКРИМІНАЦІЙНУ ТА ДОСТУПНУ УЧАСТЬ У
СПОРТИВНИХ ЗАХОДАХ..... 316

РИБАЛКО К. В.

ПРАВА УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ЗЕМЛЮ – БЕЗЗАПЕРЕЧНІ
АКТУАЛІТЕТИ СЬОГОДЕННЯ: ШЛЯХИ ТА МОЖЛИВОСТІ
РЕАЛІЗАЦІЇ..... 321

САБЕЛЬНИКОВА К. О.

ПРАВОВИЙ СТАТУС УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ У КРАЇНАХ
ЄВРОПИ..... 325

ТОПОРКОВА М. М.

МІЖНАРОДНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ ПІД
ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ..... 329

ЧЕБОТАРЕНКО А. В.

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ..... 332

ЯКОВЕЦЬ І. С.

ДИСКРИМІНАЦІЯ ТА ЇЇ ПРОЯВИ: НА ПРИКЛАДІ ПОХОВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ..... 335

СЕКЦІЯ 8. ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ У ПРИВАТНО-ПРАВОВІЙ СФЕРІ

АУЗЯК С. І.

ПРАВО НА БЕЗПЕЧНЕ ЖИТЛО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ НАЯВНОСТІ УКРИТТЯ У ДОГОВОРІ НАЙМУ (ОРЕНДИ) ЖИТЛА..... 340

ГЕТЬМАНЦЕВА Н. Д.

СПЕЦИФІКА І СУТЬ ПЛАТФОРМНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ..... 343

ГЛУШКО О. В.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ..... 347

ГНЕСНИЙ Д. М.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОНАДНОРМОВОЇ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 350

ДУМА О. О.

ENSURING GENDER EQUALITY AND WORK-LIFE BALANCE IN THE CONTEXT OF ADAPTING UKRAINIAN LABOR LEGISLATION..... 354

ЄФРЕМОВ А. О.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІГРОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ..... 358

ЕПЕЛЬ О. В.

ПОЛІГРАФ У ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ПРАВО, ПРИМУС, ЗАХИСТ..... 363

ЛУБІНЕЦЬ Д. В.

ПРОБЛЕМАТИКА НЕПРОПОРЦІЙНИХ ПЕРЕШКОД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ..... 368

ЛУЦЕНКО О. Є.	
НОВЕЛИ КЗПП УКРАЇНИ У РЕГУЛЮВАННІ ПОЄДНАННЯ РОБОТИ З НАВЧАННЯМ.....	372
МЕЛЬНИК В. В.	
ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ІНСТИТУТУ ТРУДОВОГО СПОРУ ЯК ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ.....	375
МЕЛЬНИК В. А.	
ДО ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ.....	377
МОГУРЕНКО О. М.	
ПРАВО НА ЗАЙНЯТІСТЬ У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ: ВИКЛИКИ ПРЕКАРИЗАЦІЇ ПРАЦІ.....	380
МОСКАЛЕНКО О. В., КАРТАВИХ В. В.	
ІНСТИТУТ МЕДІАЦІЇ У СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ В УКРАЇНІ.....	383
ПОДОРОЖНІЙ А. Ю.	
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ГІДНІ УМОВИ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	386
ПОДОРОЖНІЙ Є. Ю.	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАЛАНСУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКА І РОБОТОДАВЦЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	389
СЕРЕДА О. Г.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ У ПРОЄКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	392
ТУПІКОВ С. І.	
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ В ОПЛАТІ ПРАЦІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ.....	397
ФЕДРАК А. М.	
СПЕЦИФІКА ОХОРОНИ ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	401
ХОМ'ЯЧЕНКО С. І., БЕЛЯКОВА К. О., ЛУКІЯНЧУК А. Є.	
ПОНЯТТЯ ДОКАЗУВАННЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.....	404
ХОМ'ЯЧЕНКО С. І., ФРАНЧУК Т. О.	
УЧАСНИКИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУ.....	408
ЮРЧЕНКО Я. М., ПАРШИНА М. Ю.	
СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ.....	410

СЕКЦІЯ 9. ПРАВА ТА СВОБОДИ ЛЮДИНИ В СИСТЕМІ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ

КАРЕЛОВ К. Ю.

ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД ДОВЕДЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ДО КІНЦЯ: ПИТАННЯ МЕЖ СВОЄЧАСНОСТІ..... 414

КОВАЛЕНКО О. О.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДИСКРЕЦІЇ СУДУ ПРИ ПРИЗНАЧЕННІ БІЛЬШ М'ЯКОГО ПОКАРАННЯ, НІЖ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗАКОНОМ, ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я..... 417

КОВАЛЬСЬКА П. Г.

МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ: ВІД ЗАКОНОДАВЧИХ ДЕКЛАРАЦІЙ ДО ПРАКТИКИ «ДИНАМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ»..... 420

ПІВНЕНКО Л. В.

ОХОРОНА ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ЗАВДАНЬ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ..... 423

ПОЛІТОВА А. С.

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО МЕХАНІЗМІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ..... 426

ТЕЛЕФАНКО Б. М.

ЩОДО ТЕНДЕНЦІЙ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ..... 430

ЧЕРКОВСЬКА Т. М.

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ В УКРАЇНІ..... 434

Oksana Kiriak
Associate professor
Private Law Department of the
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
o.kiriyak@chnu.edu.ua

Civil Law Aspects of the Use of Artificial Intelligence: International Experience

In the contemporary context of rapid technological advancement, the issue of legal regulation of artificial intelligence (hereinafter – AI) has acquired particular significance. The integration of AI technologies into various spheres of social life, including the economy, healthcare, transport, and service sectors, gives rise to fundamentally new legal relationships that require thorough reconsideration within the framework of civil law. In this regard, international experience is of special importance, as it reflects diverse approaches to determining the legal status of AI systems and establishing liability for damage caused by their operation.

One of the central issues concerns the legal nature of artificial intelligence. Within modern legal doctrine, AI is predominantly regarded as an object of law rather than an autonomous subject of legal relations. As emphasized by Ryan Abbott [1, c. 203], attributing legal personality to AI at the current stage of technological development appears premature and risks generating more legal ambiguities than resolving existing challenges. Accordingly, primary attention is directed toward the liability of natural and legal persons involved in the design, deployment, and use of such technologies.

In this context, the issue of tort liability becomes particularly complex. Within the traditional civil law framework, liability is imposed upon the party responsible for causing harm. However, the use of AI systems – especially those capable of autonomous operation – complicates the identification of the liable party and the establishment of a causal link between human conduct and the resulting damage. The autonomous decision-making capacity of certain AI systems challenges conventional notions of fault and foreseeability.

International legal practice demonstrates a range of approaches to addressing these challenges. Within the legal framework of the European Union, a model based on strict (or enhanced) liability for operators of high-risk AI systems has been developed. In particular, the regulatory initiative embodied in the Artificial Intelligence Act introduces a risk-based classification of AI systems and provides for differentiated legal consequences depending on the level of risk posed [4]. This approach seeks to reconcile the promotion of technological innovation with the imperative of safeguarding fundamental rights.

Special attention in international legal scholarship is also devoted to the issue of compensation for damage. As noted by Ugo Pagallo [2, c. 102], traditional tort law mechanisms require substantial adaptation to effectively address harm caused by autonomous systems. Among the proposed solutions is the introduction of mandatory liability insurance for AI operators, which would ensure adequate compensation for victims irrespective of the complexities associated with proving fault.

Furthermore, contractual relations in the field of AI deployment constitute an increasingly significant area of civil law. Economic actors frequently enter into agreements concerning the development, supply, and maintenance of AI systems. These contractual arrangements necessitate clear provisions regarding liability, performance guarantees, system reliability, and the allocation of risks associated with the use of AI technologies. In this regard, the recommendations of the Organization for Economic Co-operation and Development underscore the importance of transparency, accountability, and responsible governance of algorithmic systems [5].

Equally important is the protection of personal non-property rights in connection with the use of AI. This includes, *inter alia*, the right to privacy, the protection of personal data, and the prevention of discrimination resulting from automated decision-making processes. As argued by Frank Pasquale [3, c. 245], algorithmic systems may replicate and even amplify existing social biases, thereby posing significant risks to fundamental human rights and freedoms.

Thus, international experience convincingly demonstrates the necessity of adopting a comprehensive, coherent, and systematically structured approach to the civil

law regulation of artificial intelligence. Such an approach should not be limited to isolated legislative amendments but must instead reflect a holistic rethinking of existing legal doctrines in light of technological transformation. In particular, it entails the modernization of traditional tort liability mechanisms so as to accommodate the специфічні особливості автономних та напівавтономних систем, включаючи складність встановлення вини та причинно-наслідкового зв'язку. Equally important is the further development of contractual frameworks governing the design, deployment, and operation of AI systems, with a view to ensuring legal certainty, fair allocation of risks, and adequate protection of all parties involved. Moreover, the introduction of special liability regimes for high-risk AI applications appears justified, particularly in sectors where potential harm may be significant or irreversible. Finally, such a framework must guarantee the effective protection of personal non-property rights, including the right to privacy, dignity, and non-discrimination, which are increasingly vulnerable in the context of algorithmic decision-making and large-scale data processing.

For Ukraine, the consideration, adaptation, and implementation of these approaches acquire particular importance in the context of ongoing European integration processes and the strategic objective of aligning national legislation with international and, notably, European Union standards. This process necessitates not only the formal transposition of relevant legal acts but also their substantive integration into the domestic legal system, taking into account national legal traditions and institutional capacities. The development of modern legal mechanisms for regulating artificial intelligence should therefore be viewed as a multidimensional task, encompassing legislative reform, judicial practice, and regulatory oversight. At the same time, such efforts are expected to contribute to the creation of a favorable environment for technological innovation and digital economy growth, while ensuring that these advancements do not undermine fundamental human rights and freedoms. In this sense, effective AI regulation serves a dual purpose: it acts both as a catalyst for sustainable technological development and as a safeguard ensuring that digital

transformation proceeds in accordance with the principles of the rule of law and respect for human dignity.

References

1. Abbott R. The Reasonable Robot: Artificial Intelligence and the Law. Cambridge : Cambridge University Press, 2020. 225 p.
2. Pagallo U. The Laws of Robots: Crimes, Contracts, and Torts. Dordrecht : Springer, 2013. 194 p.
3. Pasquale F. The Black Box Society: The Secret Algorithms That Control Money and Information. Cambridge : Harvard University Press, 2015. 320 p.
4. European Commission. Proposal for a Regulation laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act). Brussels, 2021.
5. OECD. Recommendation of the Council on Artificial Intelligence. Paris, 2019.

Клеріні Г. В.

кандидат юридичних наук

Державний біотехнологічний університет

e-mail: harri.klerini@ukr.net

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ПАСАЖИРІВ ТА ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ У ТРАНСПОРТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

У сучасних умовах європейської інтеграції України особливої актуальності набуває питання імплементації європейських стандартів захисту прав пасажирів у національне транспортне законодавство. У праві Європейського Союзу права пасажирів розглядаються як цілісна система гарантій, що охоплює всі основні види транспорту та ґрунтується на принципах недискримінації, своєчасного і доступного інформування, надання допомоги пасажиру в разі порушення умов перевезення, а також забезпечення ефективного механізму поновлення порушених прав [1; 2]. Європейська Комісія прямо наголошує, що ЄС є простором, де пасажирів захищені повним комплексом прав незалежно від того, чи подорожують вони літаком, поїздом, автобусом або судном, а самі пасажирські права базуються на трьох ключових

Наукове електронне видання

**«ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»**

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

16 квітня 2026 р.

Відповідальні за випуск: Москаленко О.В.,
Дуюнова Т.В.,
Ковач О.В.
Комп'ютерна верстка: Ковач Д.Л.

Формат 60x84 1/16.
Ум. друк. арк. 28,7. Зам.28-05.

Видавництво ФОП Іванченко І.С.
пр. Тракторобудівників, 89-а/62, м. Харків, 61135
тел.: +38 (050/093) 40-243-50.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК No 4388
від 15.08.2012 р.
www.monograf.com.ua